

2016

COMMERCE

Paper : 203

(Principles of Management)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer Question Nos. 1, 2, 3 and any four
from the rest

1, 2, 3 নং প্রশ্ন আৰু বাকী প্রশ্নবোৰৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখিবা

Answer either in English or in Assamese

1. Choose the correct answer from the following
questions : 1×10=10

নিম্নোক্ত প্রশ্নসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

(a) Henry Fayol's contribution to the
science of management is regarded as
বৈজ্ঞানিক পৰিকল্পনাত হেনৰি ফয়োলৰ অৱদান নিম্নোক্ত
কোনটো সূত্রৰ সৈতে জড়িত ?

(i) General Administrative Theory
সাধাৰণ প্ৰশাসনীয় সূত্র

(ii) Scientific Management Theory
বৈজ্ঞানিক পৰিচালনা সূত্র

(iii) Human Relation Theory
মানৱ সম্পৰ্কীয় সূত্র

(iv) Behavioural Theory
আচৰণৰ সূত্র

(b) Who suggested equitable division of work and responsibility between management and labour?

কোনে পৰিচালনা আৰু শ্ৰমবিভাগৰ মাজত দায়িত্ব আৰু কৰ্মৰ সমবিভাজনৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল ?

(i) Henry Fayol / হেনৰি ফয়োল

(ii) F. W. Taylor / এফ. ডব্লিউ. টেইলৰ

(iii) P. F. Drucker / পি. এফ. ড্ৰাকৰ

(iv) G. E. Mayo / জি. ই. মেয়'

(c) Plans which establish overall objectives and position of an organization in terms of its environment is known as

যি সমূহ পৰিকল্পনাই সামগ্ৰিক উদ্দেশ্য প্ৰতিষ্ঠা কৰে আৰু এটা সংগঠনক পৰিবেশভিত্তিক অৱস্থান গঢ়ি তোলে, তাক নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায় ?

(i) specific plan / নিৰ্দিষ্ট পৰিকল্পনা

(ii) short-term plan / হ্ৰস্বম্যাদী পৰিকল্পনা

(iii) tactical plan / বিচক্ষণ পৰিকল্পনা

(iv) strategic plan / কৌশলী পৰিকল্পনা

(d) Management by results is also known as

সিদ্ধান্তৰ পৰিচালনাক কোনটো নামেৰে জনা যায় ?

(i) MBO (Management by Objective)
উদ্দেশ্যধৰ্মী পৰিচালনা

(ii) Management by Exception
ব্যতিক্ৰমধৰ্মী পৰিচালনা

(iii) Management of Change
পৰিৱৰ্তনৰ পৰিচালনা

(iv) None of the above
ওপৰত উল্লেখিত এটাও নহয়

(e) An organizational structure that groups similar occupational specialities together is known as

যি সাংগঠনিক গাঁথনিতে সদৃশ বৃত্তিগত বৈশিষ্ট্যসমূহক একগোট কৰে, তাক নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায় ?

(i) simple structure
সৰল গাঁথনি

(ii) divisional structure
বিভাগীয় গাঁথনি

(iii) project structure
প্ৰকল্প গাঁথনি

(iv) functional structure
কাৰ্যকৰী গাঁথনি

(f) Organization that denies teamwork is known as

যি সংগঠনে দলগত কৰ্মসূচী অস্বীকাৰ কৰে, তেনে সংগঠনক নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায় ?

(i) matrix organization
মিশ্ৰ সংগঠন

(ii) project organization
আঁচনিসম্পন্ন সংগঠন

(iii) virtual organization
অবাস্তৱিক সংগঠন

(iv) learning organization
জ্ঞান আহৰণৰ সংগঠন

(g) Z-theory is propounded by

Z-তত্ত্ব কোনে উপস্থাপন কৰিছিল ?

(i) Ouchi / অ'উচি

(ii) Maslow / মাচল'

(iii) McGregor / মেক্গ্ৰেগৰ

(iv) Herzberg / হাৰ্জবাৰ্গ

(h) In Herzberg's two-factor theory, which one of the following factors is not included in hygiene factors?

হাৰ্জবাৰ্গৰ দু-উপাদান তত্ত্বৰ তলত দিয়া কোন এটা উপাদান স্বাস্থ্যবিধি উপাদান নহয় ?

(i) Supervision / নিৰীক্ষণ

(ii) Working condition / কৰ্মকৰণ পৰিবেশ

(iii) Salary and wages / দৰমহা বা মজুৰি

(iv) Recognition / স্বীকৃতি

(i) Which one of the following techniques is not a modern technique of controlling?

তলত দিয়া কোন এটা কৌশল নিয়ন্ত্ৰণৰ আধুনিক কৌশল নহয় ?

(i) Financial statements

বিত্তীয় বিবৃতি

(ii) Return on investment

বিনিয়োগৰ ওপৰত প্ৰত্যৰ্পণ

(iii) PERT (Programme Evaluation and Review Technique)

কাৰ্যক্ৰম মূল্যায়ন আৰু প্ৰণালী পৰ্যবেক্ষণ বা পুনঃপৰীক্ষণ কৌশল

(iv) CPM

ক্ৰিটিকেল পাথ পদ্ধতি

(j) A plan of expected result expressed in numerical terms is known as

আকাঙ্ক্ষিত লাভ অৰ্জনৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা পৰিকল্পনাক সাংখ্যিকভাৱে প্ৰকাশ কৰিলে ইয়াক _____ বোলে।

(i) project / প্ৰকল্প

(ii) policy / আঁচনি

(iii) budget / বাজেট

(iv) strategy / কৌশলযুক্ত পৰিকল্পনা

2. Write short answers on the following : $2 \times 5 = 10$

নিম্নোক্ত কেইটাৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) What is the meaning of policy?

কাৰ্যনীতিৰ অৰ্থ কি ?

(b) What do you mean by programmed decision?

পূৰ্ব-পৰিকল্পিত সিদ্ধান্ত মানে কি বুজা ?

(c) What is budgetary control technique?

বাজেটী নিয়ন্ত্ৰণ কৌশল কি ?

(d) Define management of change.

পৰিৱৰ্তনৰ পৰিচালনাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(e) List out at least two areas where managerial control is considered necessary.

পৰিচালনাৰ নিয়ন্ত্ৰণ আৱশ্যকীয় বুলি ভবা কমপক্ষেও দুটা ক্ষেত্ৰৰ উল্লেখ কৰা।

3. Answer any *five* of the following questions :

4×5=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ কৰিবা :

(a) Write in brief the Human Relation Theory.

মানৱ সম্পৰ্ক তত্ত্বৰ চমু ব্যাখ্যা দিয়া।

(b) State the limitations of scientific management.

বৈজ্ঞানিক পৰিচালনাৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ উল্লেখ কৰা।

(c) What are the causes of conflict between line and staff organizations?

বৈখিক আৰু কৰ্মচাৰী সংগঠনত উভয়ৰ মাজত মতবিৰোধৰ কাৰণবোৰ কি কি ?

(d) State the barriers to effective delegation.

ফলপ্ৰসূ দায়িত্ব অৰ্পণত বাধাসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) Write explanatory notes on carrot-and-stick approach.

পুৰস্কাৰ আৰু জৰিমনাৰ সূত্ৰৰ ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।

(f) Explain the limitations of ratio analysis.

অনুপাত বিশ্লেষণৰ সীমাবদ্ধতাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Explain the stages of planned change.

পৰিকল্পিত পৰিৱৰ্তন পদ্ধতিৰ পৰ্যায়বোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Explain Elton Mayo's Human Relation Theory. 10

এলটন মেয়'ৰ মানৱ সম্পৰ্ক তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Describe the contribution of Peter F. Drucker to the development of management thought. 10

পৰিচালনা তত্ত্বৰ উন্নয়নলৈ পিটাৰ এফ. ড্ৰাকৰ বৰঙণি বৰ্ণনা কৰা।

5. What do you mean by decision-making? Explain various steps involved in decision-making. 4+6=10

সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ বুলিলে কি বুজা? সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত বিভিন্ন পৰ্যায় ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the planning process of a large manufacturing organization. Also state the limitation of planning. 10

এটা বৃহৎ উৎপাদনকাৰী সংগঠনৰ পৰিকল্পনাৰ প্ৰক্ৰিয়া আলোচনা কৰা। লগতে পৰিকল্পনাৰ সীমাবদ্ধতা আলোচনা কৰা।

6. What do you understand by formal and informal organizations? Distinguish between the two. 4+6=10

আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক সংগঠন বুলিলে কি বুজা? দুয়োটাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What do you mean by span of management? Explain in this connection the factors that determine an ideal span of control. 10

পৰিচালনাৰ দীঘল বুলিলে কি বুজা? এই প্ৰসংগত নিয়ন্ত্ৰণৰ আদৰ্শনীয় দীঘল নিৰ্ণয় কৰা উপাদানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

7. Explain the steps of needs in A. H. Maslow's need hierarchy theory of motivation. Also enumerate the merits and limitations of the theory. 6+4=10

এ. এইচ. মাসল'ৰ প্ৰণোদিতকৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ক্ৰমোচ্চতা তত্ত্বৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ স্তৰবোৰ ব্যাখ্যা কৰা। লগতে তত্ত্বটোৰ সুবিধা-অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

Describe various barriers of communication. What measures would you suggest to overcome such barrier? 10

সংযোগ সাধনৰ বিভিন্ন প্ৰতিবন্ধকতাবোৰ বৰ্ণনা কৰা। এনে ধৰণৰ প্ৰতিবন্ধকতা পৰাভূত কৰিবলৈ কি পৰামৰ্শ আগবঢ়াবা?

8. Describe the causes of resistance to change. Explain the measures to overcome this resistance. 6+4=10

পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰতি প্ৰতিবন্ধকতা সৃষ্টিৰ কাৰণবোৰ বৰ্ণনা কৰা। এই প্ৰতিবন্ধকতা পৰাভূতকৰণৰ ব্যৱস্থাৱলী ব্যাখ্যা কৰা।

★★★